

LIETUVOS VALSTIEČIŲ IR ŽALIŲJŲ SAJUNGA ŠEŠĖLINĖ VYRIAUSYBĖ

Gedimino pr. 28, Vilnius, tel. +370 619 14335, el. p. seseline.vyriausybe@lvzs.lt

Projektas

NUTARIMAS

DĖL PLANUOJAMŲ ALKOHOLIO KONTROLĖS POLITIKOS POKYČIŲ

2021-03- , Nr.

Vilnius

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos šešėlinė Vyriausybė,

pažymėdama, kad alkoholinių gėrimų vartojimas išlieka Lietuvai reikšmingu visuomenės sveikatos iššūkiu, susijusiu ne tik su apsvaigus padaromais autoįvykiais, smurtu artimoje aplinkoje, socialinėmis vaikų ir suaugusiųjų problemomis, bet ir paties alkoholio vartojimo sukeliama ligomis, tokiais kaip alkoholinė kepenų cirozė, alkoholinė priklausomybė, įvairių lokalizacijų onkologiniai susirgimai ir kitos patologijos;

atkreipdama dėmesį, kad Europos Komisija numato skirti ypač didelį dėmesį onkologinių susirgimų prevencijai ir ligos suvaldymo darbotvarkei, o alkoholis yra pripažintas ne vienos lokalizacijos (krūties, skrandžio ir kt.) vėžinių susirgimų rizikos veiksniu;

pastebėdama, kad praėjusios Seimo kadencijos metu priimdama alkoholio kontrolės politikos sprendimus Lietuva vadovavosi Pasaulio Sveikatos Organizacijos vadinamaisiais „best buys“, apimančiais alkoholinių gėrimų reklamos draudimą, fizinio alkoholio prieinamumo mažinimą bei alkoholinių gėrimų akcizų didinimą;

primindama, kad šios priemonės davė aiškų teigiamą efektą, nes jas priėmus ir įgyvendinus sumažėjo alkoholinių gėrimų vartojimas, su alkoholio vartojimu susijusių ligų ir mirčių skaičius, o mokyklinio amžiaus gyventojų apklausos parodė alkoholinių gėrimų vartojimo sumažėjimą ir jauno amžiaus grupėje, tuo pat metu didėjo biudžeto pajamos iš alkoholinių gėrimų akcizų, augo nealkoholinių gėrimų pardavimai, keitėsi alkoholinių gėrimų vartojimo kultūra;

pažymėdama, kad tokius Lietuvos veiksmus gerai įvertino tiek Europos Komisija, tiek Pasaulio Sveikatos Organizacija;

atkreipdama dėmesį, kad atliktos gyventojų apklausos rodo reikšmingos visuomenės dalies palaikymą priimtoms alkoholio kontrolės priemonėms, o vertinant dviejų metų perspektyvoje šias priemones palaikančios visuomenės dalis auga, aiškiai parodydama, kad visuomenei alkoholio kontrolės priemonės yra priimtinos;

išreikšdama susirūpinimą, kad alkoholio kontrolės politikos pokyčių imamas nesulaukus tarptautinio nepriklausomo jau priimtų priemonių vertinimo, kuriam JAV Alkoholio ir

LIETUVOS VALSTIEČIŲ IR ŽALIŲJŲ SĄJUNGA ŠEŠĖLINĖ VYRIAUSYBĖ

Gedimino pr. 28, Vilnius, tel. +370 619 14335, el. p. seseline.vyriausybe@lvzs.lt

alkoholizmo tyrimų institutas tarptautinei mokslininkų komandai skyrė 2 mln. USD finansavimą;

pabrėždama, kad atsiranda vis daugiau publikacijų ir mokslininkų nuomonių, kad COVID-19 pandemijos metu alkoholinių gėrimų vartojimo problema gali paaštrėti, todėl šalys alkoholio kontrolės politikos ne tik neliberalizuoja, bet kai kuriais atvejais imasi net papildomų priemonių, pvz. trumpindami alkoholio prekybos laiką viešojo maitinimo įmonėse;

r a g i n a valdančiuosius

nesiimti jokių alkoholio kontrolės politikos liberalizavimo priemonių;

sulaukti tarptautinės mokslininkų bendruomenės atliekamo jau priimtų alkoholio kontrolės politikos priemonių vertinimo;

į visus sisteminių alkoholio kontrolės politikos peržiūros mechanizmus įtraukti ir opozicijos atstovus;

užtikrinti tolimesnį Visuomenės sveikatos stiprinimo fondo funkcionavimą ir reikiamą jo finansavimą;

tęsti pradėtų svarbių pagalbos priklausomiems asmenims priemonių, tokių kaip priklausomybės konsultantų, finansavimą ir veiklą.

Šešėlinis Ministras Pirmininkas

Ramūnas Karbauskis